

Roskilde Kommune
Køgevej 80
4000 Roskilde
Att. Julie Nyrop Albers

Den 24. juni 2020
J.nr. 2020-7375

Frederikssund Kommune
Torvet 2
3600 Frederikssund
Att. Anker Riis

Afgørelse om afskæring af klageadgang ifm. tilladelse til kommunalt fællesprojekt til etablering af kystbeskyttelse i Jyllinge Nordmark og Tangbjerg beliggende i hhv. Roskilde Kommune og Egedal Kommune

Miljøministeren træffer afgørelse om, at klageadgangen efter kystbeskyttelsesloven afskæres, når Roskilde Kommune og Frederikssund Kommune meddeler tilladelse til det kommunale fællesprojekt beliggende i Jyllinge Nordmark og Tangbjerg.

Lovgrundlag

Miljøministeren kan efter § 18, stk. 4, i kystbeskyttelsesloven (lbk. nr. 705 af 29. maj 2020) i særlige tilfælde og efter forudgående ansøgning fra en kommunalbestyrelse træffe afgørelse om, at klageadgangen over afgørelser efter § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter samme lovs § 1 a, helt eller delvist afskæres. Når ministeren har truffet afgørelse om at afskære klageadgangen efter § 18, stk. 4, så følger det af § 18 a, stk. 10, at en klage over ekspropriation efter § 6, stk. 1, ikke har opsættende virkning.

Yderligere følger af § 11, stk. 4, i bek. nr. 654 af 19. maj 2020 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (kysthabitatbekendtgørelsen), at afgørelser, som er truffet i henhold til denne bekendtgørelse, ikke kan påklages af andre end miljøministeren, hvis ministeren efter § 18, stk. 4, i kystbeskyttelsesloven har truffet afgørelse om at afskære klageadgangen for så vidt angår projekter, der er igangsat efter samme lovs § 1 a.

Den konkrete ansøgning

Roskilde Kommune og Frederikssund Kommune har i fællesskab den 6. april 2020 ansøgt om, at klageadgangen over tilladelse til det kommunale fællesprojekt i Jyllinge Nordmark og Tangbjerg afskæres. Ansøgningen indeholder et udkast til tilladelse, som også beskriver det konkrete kystbeskyttelsesprojekt. Desuden omfatter ansøgningen miljøkonsekvensrapport af 23. oktober 2019, konsekvensvurdering af 23. oktober 2019, høringsnotater af 25. februar 2020, Miljø- og Fødevareministeriets udtalelse om fravigelse ift. habitatreglerne af 3. april 2020 samt en begrundelse for ansøgningen.

Det er i ansøgningen beskrevet, at begge kommuner har gennemført alle

nødvendige sagsbehandlingsskridt, således at kommunerne er klar til at kunne meddele tilladelse til kystbeskyttelsesprojektet efter kystbeskyttelsesloven. Miljø- og Fødevarerministeriet finder, at det er dokumenteret og redegjort for, at forudsætningerne for at kunne ansøge om at afskære klageadgangen er opfyldt. Da en tilladelse efter § 3, stk. 1, i kystbeskyttelsesloven, jf. § 9, nr. 6, i bekendtgørelse nr. 913 af 30. august 2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfatter af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (miljøvurderingsbekendtgørelsen), erstatter en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, behandles ansøgningen alene i forhold til at afskære klageadgangen efter kystbeskyttelsesloven.

Begrundelse for afgørelsen

Miljøministeren kan i helt særlige tilfælde træffe afgørelse om at afskære den administrative klageadgang over afgørelser om kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse, som er igangsat efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a. Der er tale om et særligt tilfælde, når der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og der foreligger særlige kvalificerede samfundsmæssige hensyn.

Af bemærkningerne til lovforslaget 2019/1 L 132 fremgår, at der i vurderingen af, hvorvidt klageadgangen i en konkret sag kan afskæres, indgår seks kriterier. Ved vægtning af kriterierne er det centralt, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure. De enkelte kriterier vægtes individuelt, og der foretages en samlet, konkret skønsmæssig vurdering af, om der er kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klageadgangen. De seks kriterier, som er angivet i bemærkningerne til lovforslaget, er:

- 1) Sandsynligheden for oversvømmelse og/eller erosion, herunder sandsynligheden for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække.
- 2) Væsentlige private eller offentlige værdier truet af oversvømmelse og/eller erosion.
- 3) Det pågældende områdes historik i forhold til oversvømmelser og/eller erosion, herunder størrelsen på skadeudgifter.
- 4) Antallet af beskyttede husstande.
- 5) Konsekvenser for menneskers fysiske eller psykiske sundhed.
- 6) Øvrige relevante og betydende samfundsmæssige forhold.

Det fremgår af ansøgningen fra Roskilde Kommune og Frederikssund Kommune, at kystbeskyttelsesprojektet har til formål at beskytte 501 ejendomme, som ligger under kote 2,40 m DVR90. Området er ikke i forvejen beskyttet mod oversvømmelse. Endvidere oplyses, at området primært består af helårsboliger og enkelte sommerhuse, og at det er særligt udsat for oversvømmelser grundet den lave terrænmæssige beliggenhed. Husstande, der ligger lavest, bliver berørt ved en forhøjet vandstand i Roskilde Fjord på 1,2 m over daglig vande, hvilket ifølge

ansøgningen, er relativt almindeligt forekommende. Ved en vandstand på 1,5 m over dagligt vande vil ca. 90 boliger blive oversvømmet, mens 280 boliger bliver oversvømmet ved en vandstand på 2,10 m over dagligt vande. Ved en vandstand på 2,40 m over dagligt vande vil 501 boliger blive oversvømmet.

Yderligere er det oplyst, at der er kendskab til 19 oversvømmelseshændelser, som i perioden 1922 - 2019 i større eller mindre grad har berørt området. I 2013 blev 280 husstande ramt af oversvømmelse, hvor vandstanden blev målt til 2,06 m. I 2016, 2017 og tre gange i 2019 har området vha. beredskab måtte sikre sig mod oversvømmelse. Af ansøgningen fremgår også, at stormen i 2013 udløste erstatninger fra forsikringsselskaber på 193 mio. kr. Derudover var der skader, som borgerne ikke kunne få erstattet, udgifter til beredskabsindsatsen, udbedring af skader på offentlig infrastruktur i form af veje, vand- og elforsyning og lignende, samt udgifter i forbindelse med de efterfølgende sociale og sundhedsmæssige konsekvenser for de, som har fået skadet hus og ejendele.

Der redegøres endvidere for, at den økonomiske usikkerhed, ødelagte personlige ejendele, manglende bolig i flere år og frygt for, at vandet kommer igen, har haft konsekvenser for job, familie og stress-relaterede sygdomme i området. Det suppleres yderligere med, at der knap 6 år efter, fortsat er enkelte husstande, hvor ejerne ikke har kunnet flytte hjem. Endvidere anføres, at den manglende faste kystbeskyttelse af området betyder, at områdets beboere oplever fortsat usikkerhed for fremtiden, både økonomisk og psykisk, da de ikke ved, hvornår den næste stormflod medfører oversvømmelse af deres bolig. Afledte samfundsudgifter som følge af, at ejendomme i området ikke - eller kun vanskeligt - kan sælges samt udgifter til øget social usikkerhed og psykiske påvirkninger, herunder sygemeldinger, lægebesøg, behandling mv. er ikke opgjort.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer ud fra det ansøgte, at ansøgningen om afskæring af klageadgang for tilladelsen til det kommunale fællesprojekt efter kystbeskyttelsesloven kan imødekommes. Det er i vurderingen lagt til grund, at det ud fra historikken ikke kan udelukkes, at området inden for en kort årrække kan være i risiko for en oversvømmelse. Tidligere oversvømmelser har allerede skadet op til 258 husstande både materiel og immateriel. Endvidere er der lagt vægt på, at de tidligere oversvømmelser siden stormen i 2013 har haft, og at fremtidige oversvømmelser vil have, konsekvenser for den fysiske og psykiske sundhed for borgere i området. Miljø- og Fødevareministeriet finder også, at der skal være mulighed for, at anlægsarbejdet kan igangsættes inden næste stormsæson, og derfor umiddelbart efter, at kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse. Sammenfattende er det derfor vurderingen, at der er tale om et særligt tilfælde, da der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at det er nødvendigt at komme fremtidige oversvømmelser i forkøbet, så området kan beskyttes inden for kort tid.

Med denne afgørelse er der alene taget stilling til Roskilde og Frederikssund kommunes ansøgning om afskæring af klageadgang. Der er dermed ikke foretaget en prøvelse af det materiale, som klageafskæringen vedrører.

Partshøring

Udkastet til afgørelse har været sendt i partshøring mellem den 29. maj til den 19. juni 2020 hos ejere af ejendomme, som er berørt af det kommunale fællesprojekt. Desuden er udkastet sendt til orientering hos Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Ejendomsforeningen Danmark.

Der er indkommet i alt seks høringssvar, hvoraf tre ingen bemærkninger har. Neden for gengives uddrag fra det høringssvar, som peger på, at grundlaget for at træffe afgørelse om klageadgang ikke er opfyldt. I de to andre høringsvar påpeges, at det ikke er et kystbeskyttelsesprojekt, men et vandløbsprojekt.

I høringssvaret anføres, at grundlaget for at afskære klageretten ud fra de seks kriterier ikke er tilstede. Mht. det første kriterium er der intet grundlag for at komme frem til vurderingen af, at området er i fare for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække. Der henvises til de vandstande, som er registreret siden Bodil. Siden stormen Bodil er der tillige lavet terrænhævning langs Værebros Å, hvilket betyder at intet byggeri under kote 155 cm DVR90 har mulighed for at blive oversvømmet af fjord eller å. Det betyder, at hverken private eller offentlige værdier er truet i væsentlig grad af oversvømmelse. Deraf følger, at det andet kriterium ikke er opfyldt.

I høringssvaret anerkendes, at områdets historik kan have konsekvenser for den psykiske sundhed for beboere i området. Det anføres endvidere, at man ikke er imod kystbeskyttelse. Det anføres endelig, at projektet er overdimensioneret.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Siden stormen Bodil i december 2013, som var over en 1000-års hændelse, har der bl.a. været stormene Dagmar/Egon den 10. januar 2015, som havde en vandstand i Roskilde Fjord på 134 cm, svarende til en 15 års hændelse. Den 26. december 2016 oplevede man stormen Urd med en vandstand på 152 cm svarende til en 90 års hændelse. Stormen Ingolf den 29. oktober 2017 med en vandstand på 136 cm svarende til en 19 års hændelse¹.

På trods af, at de nævnte storme inden for de sidste 5 år ikke har oversvømmet området, så udelukker det ikke, at der kan komme storme inden for en kort årrække, som kan medføre oversvømmelser og skade værdier. Yderligere vil en oversvømmelseshændelse, der i dag eksempelvis er en 100-års hændelse om få år være en hændelse, der må forventes hvert 20. år. Dermed vurderes det, at kriterierne er opfyldt.

Lea Wermelin / Hans Erik Cutoi-Toft

¹ De nævnte middeltidshændelser er beregnet ud fra højvandsstatistikken for 2012

Klagevejledning

Afgørelsen kan ikke påklages.

Miljøministerens afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 18, stk. 2, i kystbeskyttelsesloven (lbk. nr. 57 af 21. januar 2019, som ændret ved § 1 i lov nr. 646 af 19. maj 2020). Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. kystbeskyttelseslovens § 18 b.